

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

«Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα». Η εβδομάδα πριν το Πάσχα ονομάστηκε Μεγάλη από τους πρώτους κιάλας χριστιανικούς αιώνες, γιατί, όπως μας εξηγεί ο Αγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος, μεγάλα και **κοσμοσωτήρια γεγονότα** συνέβησαν στη διάρκειά της. Επίκεντρο αυτών των γεγονότων είναι βέβαια **τα άγια και άχραντα Πάθη, η θεόσωμη Ταφή και η ένδοξη Ανάσταση του Κυρίου.**

Η Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα των Παθών του Κυρίου και Θεού μας Ιησού Χριστού αποτελεί αναμφίβολα σπουδαιότατο σταθμό **πλούσιου πνευματικού ανεφοδιασμού** των ψυχών μας. Οι μεγαλύτεροι υμνογράφοι της Εκκλησίας μας, εμπνευσμένοι από το Θεό, συνέθεσαν για τη Μεγάλη Εβδομάδα **ύμνους υψίστης θεολογικής και αισθητικής αξίας.** Η υμνολογία της Μεγάλης Εβδομάδος αποτελεί το **απόγειο της παγκοσμίου ποιήσεως.**

Κατανυκτικές Ακολουθίες: Όλες οι ιερές Ακολουθίες που τελούνται τα βράδια της Μεγάλης Εβδομάδας, αναφέρονται σε γεγονότα που **τιμούμε την επόμενη μέρα.** Αυτό γίνεται για να μπορούν οι εργαζόμενοι πιστοί να συμμετέχουν στις σ' αυτές. **Η υμνολογία και τα αγιογραφικά αναγνώσματα της Μ. Εβδομάδας** είναι ιδιαίτερος κατανυκτικά και μας βοηθούν να κατανοήσουμε και να βιώσουμε **“θεοπρεπώς” τα Πάθη και την Ανάσταση του Κυρίου.** Λέει χαρακτηριστικά ένας ύμνος: **«Συμπορευθώμεν αυτό και συσταυρωθώμεν... ίνα και συζήσωμεν αυτό...»** στην ανεκλάλητον χαράν της Αναστάσεως, που αποτελεί την **«απαρχήν άλλης βιοτής αιωνίου!».**

Ας μην λησμονούμε τα ελπιδοφόρα λόγια του ιερού Αυγουστίνου: **«Από τους δύο ληστές ο ένας σώθηκε. Μην απελπίζεστε! Από τους δύο ληστές ο ένας χάθηκε! Μην επαναπαύεσθε! Αγωνίζεστε!**

Χριστός Ανέστη! Ο θρίαμβος της Ζωής. Το τέλος του φόβου. Ο θάνατος δε θα έχει παντοτινή ισχύ. Κανένας νεκρός δε θα μείνει για πάντα στο μνήμα του.

Χριστός Ανέστη! Η μεγαλύτερη χαρά. Μπορεί να μας δώσει τη δύναμη ν' αντέξουμε τους πόνους • ν' αντέξουμε και το κακό.

Χριστός Ανέστη! Και χαρίζεται συγχώμη σε καλούς και κακούς, σε πρώτους, δεύτερους και τελευταίους, σε πρόθυμους και αμελείς.

Χριστός Ανέστη! Η Ζωή, που πήγασε από τον τίμιο και ζωοποιό Σταυρό, πλημμυρίζει τα πάντα, ξεπλένει τα πάθη και δάκρυα ελευθερώνει.

Χριστός Ανέστη! Για όλους. Για σένα, για τον καθένα από μας.

Αληθώς Ανέστη! Σε όλους.

**Ημέρα Ανάστασης! Ας στολιστούμε κι
ας λάμψουμε για χάρη της γιορτής
κι ας αγκαλιάσουμε ο ένας τον άλλο.**

Ας πούμε αδελφούς κι αυτούς που μας μισούν.

Ας συγχωρήσουμε τα πάντα, αφού είναι Ανάσταση.

Και δυνατά ας διαλαλήσουμε: «Χριστός ανέστη...!»

Σας εύχομαι ολόψυχα όπως το ανέσπερο φως της λαμπροφόρου Αναστάσεως κατευθύνει τα διαβήματά σας σε δρόμους χαράς, ειρήνης και αγάπης, μεταμορφώνοντας τη ζωή σας σε μία πανευφρόσυνη εορτή...!

<u>Ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδας</u> <u>Ακολουθίες</u>	<u>Η Εκκλησία θυμάται</u>
Κυριακή των Βαΐων, βράδυ: Ακολουθία του Νυμφίου	τον πάγκαλον (ενάρετον) Ιωσήφ και την ξηραθείσαν συκην
Μεγάλη Δευτέρα, βράδυ: Ακολουθία του Νυμφίου	την παραβολήν των δέκα παρθένων και την παραβολή των Ταλάντων.
Μεγάλη Τρίτη, βράδυ: Ακολουθία του Νυμφίου	μία αμαρτωλή γυναίκα άλειψε με μύρον τον Κύριον
Μεγάλη Τετάρτη: βράδυ: Ακολουθία του Αγίου Ευχελαίου, Βράδυ: Ακολουθία του Νυπητός	α) τον Ιερών Νυπητήρα, δηλαδή, όταν ο Χριστός έπλυνε τα πόδια των μαθητών του β) τον Μυστικόν Δείπνον, δηλαδή, όταν ο Κύριος παρέδωσε στους μαθητές του το Μυστήριο της Θείας Κοινωνίας γ) την προσευχή του Ιησού προς τον Πατέρα του στον κήπο της Γεθσημανής. δ) την προδοσία του Κυρίου από τον Ιούδα.
Μεγάλη Πέμπτη, βράδυ: Ακολουθία του Αγίου και Αχράντων Παθών	τα Άγια και Σωτήρια και φρικτά Πάθη του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού.
Μεγάλη Παρασκευή, πρωΐ: Ακολουθία των Μεγάλων Ωρών και του Εσπερινού, βράδυ: Ακολουθία του Επιταφίου	την Σταύρωση και την Αποκαθήλωσιν. την Θεόσωμον Ταφήν (ταφή του θείκου σώματος) και την εις Άδου Κάθοδον του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού.
Μεγάλο Σάββατο: πρωΐ	την πρώτη Ανάσταση. Ψάλλεται το «Ανάστα, ο Θεός, ...» με το χτύπημα των σκάμων. Ακολουθία του Εσπερινού και Θεία Λειτουργία του Μ. Βασιλείου.

«Πάσχα σημαίνει διάβαση, από το σκοτάδι στο φως. Πάσχα σημαίνει έξοδος από τον Άδη στη γη. Πάσχα σημαίνει ανάβαση, από τη γη στους ουρανούς. Πάσχα σημαίνει μετάβαση, από το θάνατο στη ζωή. Πάσχα σημαίνει έγερση των πεσμένων ανθρώπων. Πάσχα σημαίνει ανάκληση των εξόριστων της Εδέμ. Πάσχα σημαίνει απελευθέρωση των αιχμαλώτων από τη φυλακή της αμαρτίας. Το Πάσχα είναι πραγματικά η αληθινή ζωή. Το Πάσχα είναι η απόλαυση όλου του κόσμου. Το Πάσχα είναι η τιμή της Αγίας Τριάδος. Αυτό είναι η αναψυχή των ψυχών. Αυτό είναι η χαρμονή των Αγγέλων. Αυτό είναι ο αγιασμός των σωμάτων. Αυτό είναι ο φωτισμός των οφθαλμών. Αυτό είναι ζεστασιά, αυτό ειρήνη, αυτό χαρά...!!!».

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

- ❖ Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν ἡμῶν χαρισάμενος.
- ❖ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν ἅγιον, Κύριον, Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρὸν σου Χριστέ προσκυνοῦμεν καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτὸς σοῦ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί, προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἁγίαν ἀνάστασιν· ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Διὰ παντὸς ἐλόγοῦντες τὸν Κύριον, ὑμνοῦμεν τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ· Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.
- ❖ Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ τάφου καθὼς προεῖπεν, ἔδωκεν ἡμῖν τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ μέγα ἔλεος.

♦ Εάν προκύψουν απορίες για οποιαδήποτε Διδακτική Ενότητα, παρακαλώ αφήστε μήνυμα στο ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: jacskettos@yahoo.gr Ευχαριστώ για τη συνεργασία.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

(26^ο μάθημα)

Φύλλο Εργασίας

Όνομα: _____

Τμήμα: _____

26. Το σχίσμα του 1054: γεγονός μεγάλης οδύνης

1. Να χαρακτηρίσετε τις πιο κάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.

Σ Λ

A) Ο Πάπας αντέδρασε στα ίσα «πρεσβεία» τιμής της Ορθόδοξης με την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, που είχαν αναγνωριστεί από τη Β' και Δ' Οικουμενική Σύνοδο.		
B) Το «Σύμβολο της Πίστεως» είναι ο σταυρός.		
Γ) Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία πρόσθεσε το Φιλιόκβε (Filioque) στο Σύμβολο της Πίστεως που σημαίνει ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται από τον Πατέρα και τον Υιό.		
Δ) Με την προσθήκη της εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος από τον Πατέρα και τον Υιό στο Σύμβολο της Πίστεως εισάγεται η διαρχία στην Αγία Τριάδα και υποτιμάται το Άγιο Πνεύμα.		
Ε) Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία υποστήριξε το αλάθητο και το πρωτείο του Πάπα, πράγμα που σημαίνει ότι πάνω από όλους στην Εκκλησία είναι ο Πάπας, που θεωρείται η απόλυτη αυθεντία.		
Στ) Οι κύριες αιτίες του Σχίσματος των Εκκλησιών του 1054 μ. Χ. ήταν πολιτικές.		
Ζ) Ο Πάπας τότε προσπάθησε να επιβάλει τα λατινικά έθιμα στους κατοίκους της Νότιας Ιταλία και Σικελίας που θαύμαζαν τις παραδόσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας.		
Η) Ο τότε Πατριάρχης διέταξε το κλείσιμο των λατινικών ναών και των μοναστηριών στην Κωνσταντινούπολη.		
Θ) Το 1964 ο τότε Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης με τον Πάπα της Ρώμης ακύρωσαν τα αναθέματα μεταξύ των δύο Εκκλησιών και άρχισαν ένα «διάλογο αγάπης» που συνεχίζεται μέχρι σήμερα.		
Ι) Οι διάλογοι μεταξύ των δύο Εκκλησιών αποσκοπούν στην εξομάλυνση των διαφορών τους, στο κλείσιμο των πληγών του παρελθόντος και στην ενότητα της Εκκλησίας.		

2) Ποιες ήταν οι θεολογικές και πολιτικές συνέπειες του Σχίσματος των Εκκλησιών;

Θεολογικές συνέπειες	Πολιτικές συνέπειες
A) Ο Πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης αύξησε την <u>πνευματική του κυριαρχία</u> στην	A) Η Δύση καταστρώνει σχέδια για να κατακτήσει την Ανατολή με τις Αποκορύφωμα ήταν η <u>Δ' Σταυροφορία</u> , που είχε σαν αποτέλεσμα την κατάληψη της και την επιβολή των <u>λατινικών εθίμων</u> στις κατακτημένες περιοχές.
B) Διατηρήθηκε το <u>σύστημα στη διοίκηση της Εκκλησίας</u> .	B) Οι χριστιανοί θεωρούνται ως <u>εχθροί</u> από τους δυτικούς.
Γ) Ο Χριστιανισμός διασπάστηκε ανάμεσα στην και στη Εκκλησία.	Γ) Ο γίνεται ο απόλυτος κυρίαρχος στην πολιτική και εκκλησιαστική ζωή της Δυτικής Ευρώπης. γ) Η <u>Δυτική Εκκλησία</u> γνώρισε και διαδοχικά <u>σχίσματα</u> , εξαιτίας των αυταρχικών θέσεων της Δυτικής Εκκλησίας.

3) Να κυκλώσετε την ορθή απάντηση.

1) Οι αντιπρόσωποι του Πάπα μετέφεραν στην Κωνσταντινούπολη τις επιστολές του, οι οποίες

- A) υποστήριζαν τον αφορισμό του Πατριάρχη της Κωνσταντινούπολης και τον αναθεματισμό της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
B) τόνιζαν την ανάγκη για εξομάλυνση των σχέσεων των δύο Εκκλησιών.
Γ) επεσήμαναν ότι η κάθε Εκκλησία να ακολουθήσει τη δικής πορεία ανεξάρτητα από την άλλη.

2) Ο Πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης συγκάλεσε Σύνοδο, η οποία

- A) κατέληξε στο συμπέρασμα η κάθε Εκκλησία να ακολουθήσει το δικό της δρόμο.
β) αφόρισε τη Δυτική Εκκλησία και όσους την ακολουθούν.
Γ) υποστήριξε την έναρξη διαλόγου για επίλυση των διαφορών τους.

3) Οι Παλαιολόγοι αυτοκράτορες περίμεναν στρατιωτική και πολιτική βοήθεια από τη Δυτική Ευρώπη για να αντιμετωπίσουν τους

Α) Σαρακηνούς

β) Άραβες

γ) Τούρκους και Οθωμανούς

δ) Πέρσες

4) Οι σημαντικότερες προσπάθειες για επανένωση των Εκκλησιών ήταν

α) στο Μιλάνο

β) στη Λυών και Φερράρα-Φλωρεντία

γ) στη Βενετία

δ) στο Παρίσι

5) Η Σύνοδος της Λυών συγκλήθηκε με πρωτοβουλία του αυτοκράτορα

α) Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγου

β) Μανουήλ Η΄ Παλαιολόγου

γ) Κωνσταντίνου Η΄ Παλαιολόγου

6) Στη Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας παρευρέθηκε ο αυτοκράτορας

α) Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος

β) Ιουστινιανός

γ) Κωνσταντίνος Η΄ Παλαιολόγος

δ) Αλέξιος ο Κομνηνός

7) Οι προσπάθειες για επανένωση των δύο Εκκλησιών ναυάγησαν, γιατί

α) οι απαιτήσεις των Παπών για κυριαρχία στην Ανατολή κάτω από την δικαιοδοσία τους ήταν υπερβολικές.

β) ο Πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης έκανε μεγάλες υποχωρήσεις.

γ) ο λαός και ο κλήρος αδιαφορούσαν για το αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών.

8) Εκείνος που υπερασπίστηκε την Ορθόδοξη πίστη σ' αυτά τα δύσκολα χρόνια, ήταν

α) ο άγιος Μάρκος ο ευαγγελιστής

β) ο Γρηγόριος ο Θεολόγος

γ) ο Μέγας Βασίλειος

δ) ο άγιος Μάρκος ο Ευγενικός

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

(27ο μάθημα)

Φύλλο Εργασίας

Όνομα: _____

Τμήμα: _____

27. Μαρτίνος Λούθηρος. Η Μεταρρύθμιση στη δυτική χριστιανοσύνη

1. Να χαρακτηρίσετε τις πιο κάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:

Σ Λ

A) Ο λαός ήταν ευχαριστημένος με τη βαριά φορολογία που επιβλήθηκε από τον Πάπα, καθώς επίσης και από το χαμηλό ηθικό επίπεδο του κλήρου.		
B) Διάφοροι μοναχοί και Θεολόγοι επιδίωκαν να καταπολεμήσουν τη διαφθορά που απομάκρυνε τον λαό από την πίστη του.		
Γ) Ο Ανθρωπισμός ήταν ένα κίνημα, που υποστήριζε την μελέτη των αρχαίων συγγραμμάτων των αρχαίων Ελλήνων, με αποτέλεσμα να απορρίψουν την αυθεντία της Εκκλησίας.		
Δ) Οι Ανθρωπιστές μετακίνησαν το ενδιαφέρον από τον άνθρωπο στον Θεό, τον οποίο θεώρησαν ότι είναι το μέτρο για την κατανόηση των πάντων.		
Ε) Ο Λούθηρος υποστήριξε ότι η σωτηρία εξαρτάται μόνον από την πίστη στον Θεό.		
Στ) Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία δίδασκε ότι η σωτηρία του ανθρώπου εξαρτάται κυρίως από τα καλά έργα, που μπορούν να του εξασφαλίσουν άφεση αμαρτιών.		
Ζ) Ο Πάπας δίδασκε ότι οι παπικές αφέσεις, δηλαδή, τα συγχωροχάρτια, εξαγοράζουν τις αμαρτίες των ανθρώπων στην παρούσα και μέλλουσα ζωή σε όποιον τα αγοράζει.		
Η) Με τα συγχωροχάρτια η Δυτική Εκκλησία εξασφάλιζε χρήματα για την ανοικοδόμηση του ναού του Αγίου Πέτρου στο Βατικανό.		
Θ) Ο Λούθηρος εξέδωσε ένα έγγραφο με τις 95 θέσεις του, το οποίο υποστήριζε τα συγχωροχάρτια που εξέδιδε ο Πάπας και πολλές άλλες παπικές διδασκαλίες.		
Ι) Ο Πάπας διέταξε να καούν τα βιβλία του Λούθηρου και χαρακτήρισε τις διδασκαλίες του ως αιρετικές.		
Κ) Ο Λούθηρος απέρριπτε την παράδοση της Εκκλησίας.		

2. Να κυκλώσετε την ορθή απάντηση.

1. Μετά το σχίσμα αυτοί που επιβλήθηκαν ως υπέρτατοι άρχοντες στη Δυτική Ευρώπη

